

Arbetsförmedlingen
113 99 STOCKHOLM

Datum 2008-11-06
Dnr 32-2008-0669

Granskning av nystartsjobb

Riksrevisionen har som ett led i den årliga revisionen av Arbetsförmedlingen granskat beslut, beslutsunderlag samt handlägningsrutiner avseende nystartsjobb.

Granskningen är en uppföljning av den granskning av nystartsjobb som gjordes år 2007 (revisionspromemoria 2007-11-21, dnr 32-2007-0713). Syftet har varit att bedöma om handläggningen sker enhetligt och i enlighet med regelverket och om handläggningen förbättrats vad gäller de brister som iaktogs vid den föregående granskningen.

Intervjuer har genomförts med chefer och handläggare vid arbetsförmedlingarna i Gävle, Norrköping och Vällingby. Ett urval av beslut, ca 45 per arbetsförmedling (totalt 134 beslut) har granskats vid besök på förmedlingarna. Beslut där felaktigheter har noterats har stämts av med berörd förmedling.

Granskningen har resulterat i iakttagelser som Riksrevisionen vill fästa Arbetsförmedlingens uppmärksamhet på i denna revisionsrapport.

Riksrevisionen önskar information senast 2008-12-05 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Ramtiden felaktigt beräknad

Den uppföljande granskningen av handläggningen av nystartsjobb visar att tidigare iakttagna brister kvarstår. Bristerna får till följd att beslut om stödperiodens längd i många fall blir felaktigt.

Vid handläggningen av nystartsjobb beräknas en ramtid som ligger till grund för den tid som arbetsgivaren får stöd för nystartsjobb. Vid granskningen noterades att fem beslut var felaktiga på grund av att de sökande inte var kvalificerade för nystartsjobb.

Vid granskningen noterades att för 64 av de 134 granskade besluten var ramtiden felaktigt beräknad. Fem av dessa 64 beslut var felaktiga på grund av

att de sökande inte var kvalificerade för nystartsjobb. För 48 av de resterande besluten var avvikelsen mer än sju dagar.

För 33 ärenden kunde pga. bristfälliga underlag inte avgöras om ramtiden var korrekt beräknad.

Resultatet av granskningen visar att det inte skett någon förbättring avseende de brister som iaktogs i granskningen år 2007. Förmedlingarna har inte ett bra stöd för beräkning av ramtiden. Det varierar vilken kontroll förmedlingarna gör av kvalitén i handläggningen. Endast hos en av de granskade förmedlingarna, Norrköping, fanns en rutin för kvalitetssäkring av handlägningskvalitén genom en dokumenterad stickprovskontroll. Denna kontroll var dock inte inriktad specifikt mot nystartsjobb.

Hur tid för stöd i nystartsjobb ska beräknas regleras i §§ 10-11 förordning (2006:148) om stöd för nystartsjobb. Regelverket för att beräkna ramtiden är komplicerat vilket bidrar till att ramtiderna i så hög grad beräknas felaktigt.

Rekommendation

Arbetsförmedlingen bör se på möjligheten att utveckla ett IT-stöd för beräkning av ramtid, alternativt ta fram förbättrade anvisningar. Rutiner bör också utformas för en regelbunden dokumenterad kvalitetssäkring av förmedlingarnas beslut och beslutsunderlag så att felaktiga beslut upptäcks och kan åtgärdas och så att lämpliga insatser, t.ex. i form av stöd och utbildning, vid behov kan genomföras. För att uppnå en enhetlig kvalitetssäkring bör rutinerna vara tydliga beträffande vad som ska kontrolleras för olika stödformer, t.ex. att ramtiden ska kontrolleras vid kvalitetssäkring av nystartsjobb.

Brister i underlag för beslut om stöd

Enligt Arbetsförmedlingens instruktion till förmedlingarna ska förmedlingens utredning om den arbetssökandes kvalificeringstid, som används vid beräkningen av ramtiden, göras på ett enhetligt sätt på den s.k. sammanställningsblanketten. Blanketten utgör underlag till beslut om nystartsjobb och ska innehålla uppgifter om för vilken period den sökande uppfyller villkoren för stöd, samt datum och underskrift av handläggaren och den sökande för att försäkra att uppgifterna är riktiga.

Granskningen visade att för 32 av de 134 granskade ärendena saknades sammanställningsblanketten. För elva av dessa ärenden kunde kvalificeringstiden beräknas med hjälp av uppgifter i andra dokument. För drygt hälften av sammanställningsblanketterna kunde kvalificeringstiden inte utläsas. För de flesta av dessa ärenden framgick kvalificeringstiden av andra dokument. För 33 av de 134 granskade ärendena kunde dock kvalificeringstiden inte utläsas av något underlag och därmed kunde för dessa ärenden inte avgöras om ramtiden var korrekt beräknad.

Rekommendation

Arbetsförmedlingen bör ge förmedlingarna tydligare anvisningar om att sammanställningsblanketten ska användas och även förtydliga instruktionen om hur den ska fyllas i. Blanketten innehåller viktig information som utgör grunden för beräkningen av kvalificeringstidens början och därmed för ramtidens längd, uppgifter som beslutet om stödperiodens längd baseras på. Arbetsförmedlingen bör därför genom information och utbildning till förmedlingarna betona vikten av att den är korrekt ifylld. I en kvalitetssäkring av ärenden avseende nystartsjobb bör ingå kontroll av att sammanställningsblanketten finns och att den är fullständigt ifylld så att kvalificeringstiden framgår.

Övriga iakttagelser

Vid granskningen följdes flera av iakttagelserna från år 2007 upp. Resultatet av granskningen samt hur iakttagelserna som beskrivits ovan fördelar sig på de granskade förmedlingarna framgår av bilaga till denna rapport.

Ansvarig revisor Karin Upplander Ekman har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Anders Herjevik har varit föredragande.

Karin Upplander Ekman

Anders Herjevik

Kopia för kännedom:

Arbetsmarknadsdepartementet
Arbetsförmedlingen Internrevisionen

Bilaga

Granskningen vid arbetsförmedlingarna omfattar ett urval av sammanlagt 134 beslut, 48 i Gävle, 42 i Norrköping och 44 i Vällingby. Iakttagelserna beskrivs nedan fördelade på respektive granskad förmedling.

Ramtiden felaktigt beräknad

Vid handläggningen av nystartsjobb beräknas en ramtid som ligger till grund för den tid som arbetsgivaren får stöd för nystartsjobb.

Vid granskningen noterades att för 64 av de 134 granskade besluten var ramtiden felaktigt beräknad. Fem av dessa 64 beslut var felaktiga på grund av att de sökande inte var kvalificerade för nystartsjobb (två i Gävle, ett i Norrköping och två i Vällingby). För 48 av de resterande 59 besluten där ramtiden beräknats felaktigt var avvikelserna mer än sju dagar. Fördelningen av de 59 beslut där ramtiden beräknats felaktigt hos de besökta förmedlingarna var 18 beslut i Gävle, 13 beslut i Norrköping och 28 i Vällingby (varav fyra i Gävle, två i Norrköping och sex i Vällingby var beslut där avvikelserna var större än sju dagar). I en del fall har ramtiden beräknats så att den blivit för lång (26 ärenden) och i andra fall har den blivit för kort (33 ärenden). Avvikelserna varierar från några dagar upp till ett par år. Vid intervju med de besökta förmedlingarna noterades att ”Frågor och svar” på Arbetsförmedlingens intranät VIS förbättrats men att hjälpmedel i övrigt för att beräkna ramtiden saknas.

För 33 av de 134 granskade ärendena kunde kvalificeringstiden inte utläsas av något underlag (17 i Gävle, elva i Norrköping och fem i Vällingby). För dessa beslut kunde inte avgöras om ramtiden var korrekt beräknad.

Brister i underlag för beslut om stöd

Den s.k. sammanställningsblanketten utgör underlag till beslut om nystartsjobb och ska innehålla uppgifter om för vilken period den sökande uppfyller villkoren för stöd, samt datum och underskrift av handläggaren och den sökande för att försäkra att uppgifterna är riktiga.

Granskningen visade att för 32 av de 134 granskade ärendena saknades sammanställningsblanketten (nio i Gävle, elva i Norrköping och tolv i Vällingby). För elva av dessa ärenden kunde dock kvalificeringstiden beräknas med hjälp av uppgifter i andra dokument, (en i Gävle, en i Norrköping och nio i Vällingby).

En sammanställningsblankett fanns för 102 av de 134 granskade ärendena. För 59 av dessa kunde kvalificeringstiden inte utläsas. I de flesta av dessa fall (50) framgick kvalificeringstiden dock av annat underlag.

Sammanställningsblanketten ska skrivas under av både förmedlingens handläggare och av arbetssökanden själv, för att försäkra att uppgifterna i blanketten är korrekta. Sex av 102 granskade sammanställningsblanketter saknade underskrift av den sökande (fyra i Gävle, en i Norrköping och en i Vällingby) och 25 sammanställningsblanketter saknade handläggarens underskrift (14 i Gävle, tre i Norrköping och åtta i Vällingby).

Vid granskningen noterades 27 retroaktiva beslut (13 i Gävle, fem i Norrköping och nio i Vällingby). I 20 fall fanns dokumenterat en godtagbar förklaring till det retroaktiva beslutet (åtta i Gävle, fyra i Norrköping och åtta i Vällingby). Fyra beslut var retroaktiva mer än fyra månader, åtta mer än en månad och de resterande besluten oftast ett fåtal dagar. Förmedlingarna i Norrköping och Vällingby har särskilda rutiner för retroaktiva beslut, dessa rutiner är dock inte dokumenterade. Vid granskningen framkom att vid förlängningsbeslut kan ett tidigare datum än beslutsdatum registreras i systemet och det framgår då inte att beslutet är retroaktivt. Det saknas en spärr i systemet så att endast datum för aktuell dag kan registreras.